

MARCINKOWE

WIESCI

Nr 4 2025/2026 marzec/kwiecień

DWUMIESIĘCZNIK SZKOŁY PODSTAWOWEJ W RYTRZE

*Wiosna, zielenią się drzewa,
Słowik już w krzewinie śpiewa,
Róża swą koronę wznosi
I o promień słońka prosi,
Łany zielenią się mile:
Ach! jak piękne wiosny chwile!*

*W łące rzeczka, strumyk płynie,
Lilia już kwitnie w dolinie,
Fiołki w trawce się kryją,
Zioła ranną rosę piją,
Śliczne igrają motyle:
Ach! jak piękne wiosny chwile!*

Władysław Bełza

Spis treści

8 marca – Dzień Kobiet	3
Dzień Świętego Patryka – St. Patrick’s Day	5
Pierwszy Dzień Wiosny – „Ja tu prowadzę”	7
Światowy Dzień Zespołu Downa	8
Apel wielkanocny	9
„Trzymaj Formę” – konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia	11
Zajęcia z edukacji zdrowotnej w klasach 5	13
Spotkania z Leonem	14
Projekt – lektura w klasie 4a	15
Spektakl edukacyjny pt. „Wesoła szkoła”	16
„Uwolnij książkę” – bookcrossing w naszej szkole!	17
Świetlicowe gazetki tematyczne – galeria prac.....	18
Wielki sukces uczennicy Szkoły Podstawowej w Rytrze.....	19
Powiatowe Igrzyska Dzieci i Młodzieży	20
Warsztaty w sądzie	22
Wycieczka klasy 7b na Śląsk.....	23

8 marca - Dzień Kobiet

Dzień Kobiet to święto obchodzone corocznie **8 marca** podkreślające zasługi kobiet, ich rolę zarówno w życiu społecznym jak i rodzinnym. **Święto to zostało ustanowione w 1909 roku.**

W każdym kraju może być obchodzone w różny sposób np. **we Włoszech** już tydzień wcześniej

miasta zdobią okolicznościowe plakaty, a kobiety obdarowywane są **gałązkami akacji srebrzystej**

zwana potocznie mimozą. W Armenii Dzień Kobiet celebrowany jest przez cały miesiąc – świętuje się dzień piękna i macierzyństwa. W Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Indiach obchody koncentrują się na organizowaniu warsztatów, spotkań, konferencji, które poświęcone są promowaniu równouprawnienia kobiet. W naszej szkole Dzień Kobiet uczciliśmy dniem elegancji. [MS]

Dzień Świętego Patryka - St. Patrick's Day

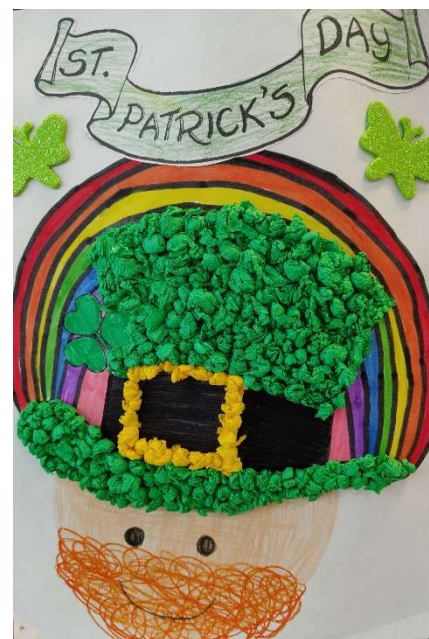

Dzień Świętego Patryka (**St. Patrick's Day**) obchodzimy co roku 17 marca na cześć patrona Irlandii – Świętego Patryka. W naszej szkole, my również uroczystie obchodziliśmy ten dzień. Uczniowie klas 1–3 zostali zapoznani z historią i tradycjami związanymi z Dniem Świętego Patryka na lekcjach języka angielskiego. Wykonali również plakaty, rysunki i kolorowanki na temat tego święta, które ozdobiły korytarz i sale lekcyjne.

Kim w ogóle był Święty Patryk (**Saint Patrick**)? Obecnie, Święty Patryk jest patronem Irlandii, ale kim był naprawdę? Święty Patryk urodził się pod koniec IV wieku w dzisiejszej Anglii. Gdy miał 16 lat, został porwany (**to be kidnapped**) i przewieziony do Irlandii (**Ireland**), gdzie został niewolnikiem (**a slave**). Niektóre źródła mówią, że pracował w Irlandii jako pasterz (**a shephard**).

Tam też odzyskał wiarę, gdyż wcześniej był niewierzący (**an atheist**). W Irlandii spędził aż sześć lat, po czym udało mu się uciec (**to escape**) i wrócić do domu rodzinnego, gdzie został księdzem (**a priest**). Minęło kilka lat i święty Patryk wrócił do Irlandii, by nawracać pogan (**pagans**) na chrześcijaństwo (**Christianity**).

Podobno Święty Patryk przy pomocy koniczynki (**clover**) tłumaczył poganom koncepcję Świętej Trójcy (**the Holy Trinity**). Spędził wiele lat nawracając ludzi na Chrześcijaństwo. Patryk zmarł 17 Marca, ale historie o jego poświęceniu i czynach były opowiadane przez lata. W końcu, uznano go za świętego. Obecnie uznaje się Świętego Patryka jako jedną z najważniejszych postaci w historii chrześcijaństwa.

Jak celebруем Dzień Świętego Patryka? Tego dnia zazwyczaj zakładamy coś zielonego (**to wear something green**). Dlaczego akurat zielonego? Bo zielony to narodowy kolor Irlandii. Podobno, jeśli tego dnia nie założymy nic zielonego, ktoś nas uszczypnie (**to get pinched**). Jednak ta tradycja jest popularna jedynie w Stanach Zjednoczonych, a nie w Irlandii.

W samej Irlandii tego dnia odbywa się wiele parad (**parades**), ale nie tylko

w Irlandii – na całym świecie również. Wiele ważnych budynków zostaje podświetlonych na zielono, by uczcić ten dzień. W samej Irlandii, świętowanie dnia Świętego Patryka trwa około pięciu dni. W tym czasie odbywają się nie tylko parady, ale także koncerty (**concerts**), pokazy fajerwerków i inne atrakcje. Wiele ludzi tego dnia uczestniczy w mszy świętej (**mass**). [JP] zdj. [MS]

Pierwszy Dzień Wiosny – „Ja tu prowadzę”

21 marca przypada **kalendarzowa wiosna**. Z tej okazji Samorząd Uczniowski zorganizował **akcję „Ja tu prowadzę”**. Zadanie polegało na zamianie ról.

Tym razem to uczniowie stali się na jeden dzień nauczycielami. Odbyły się ciekawe lekcje zgłębiające wiedzę na **temat kosmosu i Układu Słonecznego,**

świat cyferek, czyli matematyka oraz lekcja wf. Inicjatywa samorządu bardzo przypadła uczniom do gustu. Z pewnością chętnie powtórzą podobne wyzwanie w przyszłym roku ;-)
[MS]

Światowy Dzień Zespołu Downa

21 marca obchodzimy Światowy Dzień Zespołu Downa. W tym dniu z inicjatywy pani pedagog Justyny Dulak uczniowie dowiedzieli się czym jest zespół Downa, iż **uwarunkowy jest genetycznie.** Powstaje, gdy w komórkach jest dodatkowy chromosom 21.

Była to wspaniała **lekcja tolerancji i uwrażliwienia na potrzeby osób niepełnosprawnych.** Uczniowie obejrzeli krótki film przybliżający życie osób z zespołem Downa. Na znak solidarności założyli **skarpetki nie do pary, które są symbolem tego dnia.** [MS]

CO WIESZ
O
ZESPOLE
DOWNA?

Apel Wielkanocny

1 kwietnia 2026 r. klasy trzecie wystąpiły w przedstawieniu, które miało na celu przybliżenie **piękna polskich zwyczajów i obyczajów** związanych ze **Świątami Wielkanocnymi**.

Uczniowie wcieli się w reporterów lokalnej telewizji i społeczeństwa Rytra. W roli ekspertów zasiadły panie

z Ryterskiego Koła Gospodyń Wiejskich, które opowiedziały o **sposobach zdobienia i sztuce tworzenia pisanek, kraszanek, drapanek, ażurków, oklejane**.

Wyspa Wielkanocna

W rolę księdza wcielił się nasz uczeń Sebastian, który przybliżył **obchody Triduum Paschalnego**, które jest najważniejszym wydarzeniem w roku liturgicznym w kościele katolickim.

Uczniowie omówili polskie tradycje takie jak: **Śmigus-Dyngus, święcenie pokarmów, tworzenie palm wielkanocnych**. Wspomnieli również o zwyczajach wielkanocnych celebrowanych w innych zakątkach Ziemi. [MS]

Jajko Febèrge

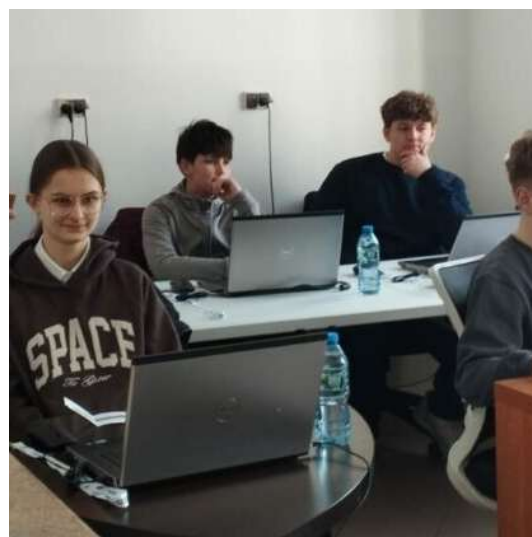

XIX edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego Trzymaj Formę! - konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia

W dniu 10 kwietnia 2026 r. uczniowie naszej szkoły wzięli udział w II już etapie konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia. Zmagania konkursowe uwzględniały tematykę **zbilansowanej diety i aktywności fizycznej**, w ramach realizowanego w szkole Programu „Trzymaj Formę”.

Ryterscy uczniowie dali radę i aż czworo zakwalifikowało się do II etapu. Konkurs organizowany jest przez **Państwową Inspekcję Sanitarną**, a koordynatorem jest **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Sączu**.

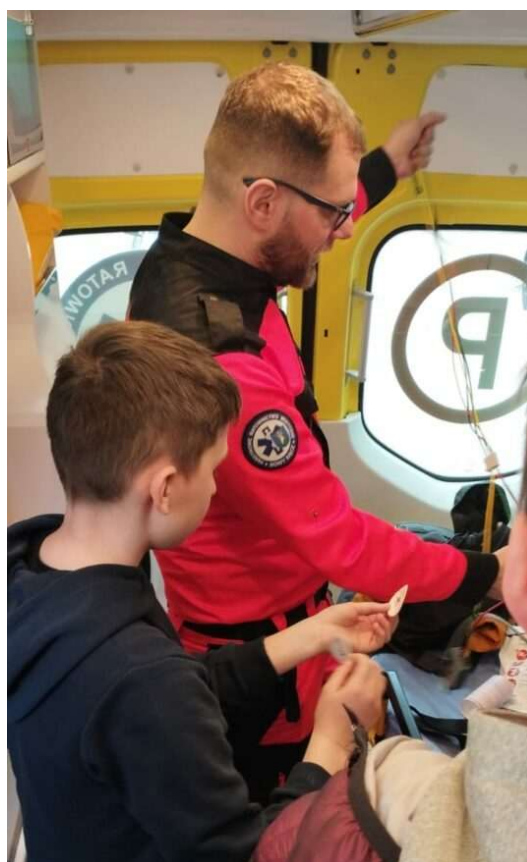

Na terenie stacji odbywał się również dzień otwarty. Była to znakomita okazja, by podszkolić umiejętności udzielania pierwszej pomocy, która dla każdego powinna być priorytetem. Po konkursie nasi uczniowie, zostali zapoznani z wyposażeniem karetki pogotowia. W momencie, gdy zdrowie i życie pacjenta są narażone na ryzyko, sprawnie działająca i kompletnie wyposażona karetka pogotowia staje się kluczowym narzędziem.

To mobilne centrum medyczne, w którym specjalistyczne zaopatrzenie i praca wyszkolonego zespołu ma decydujący wpływ na szybkość i skuteczność udzielanej pomocy. Odpowiedni sprzęt ratowniczy medyczny to fundament każdej interwencji, której celem jest zapewnienie pacjentowi jak najlepszej opieki w najbardziej krytycznych momentach.

Uczniowie poznali między innymi: **sprzęt służący do reanimacji człowieka, urządzenia do odczytu pracy serca oraz narzędzia wykorzystywane do unieruchamiania kończyn.**

Omówiono także różnego rodzaju **bandaże, okłady żelowe, podstawowe narzędzia medyczne oraz elementy higieniczne**. Zdobyta wiedza z pewnością pozwoli na lepsze zrozumienie funkcjonowania tego ważnego elementu państwowego systemu ratownictwa medycznego. [MM]

Zajęcia z edukacji zdrowotnej w klasach 5

Uczniowie klas piątych wzięli udział w zajęciach z edukacji zdrowotnej, podczas których mieli okazję w praktyczny sposób zgłębiać zasady zdrowego odżywiania. Tematem lekcji było przygotowanie **pełnowartościowego śniadania**. Podczas zajęć uczniowie samodzielnie komponowali swoje posiłki, zwracając uwagę na odpowiedni dobór składników.

Na stołach pojawiły się m.in. **świeże warzywa i owoce, pełnoziarniste pieczywo, nabiał i wędliny**. Uczniowie dowiedzieli się, jak ważne jest dostarczanie organizmowi witamin i składników odżywczych już od samego rana.

Zajęcia miały nie tylko charakter edukacyjny, ale również integracyjny – wspólne przygotowywanie i spożywanie śniadania sprzyjało rozmowom oraz budowaniu dobrych relacji. **Była to także doskonała okazja do rozwijania samodzielności i odpowiedzialności za własne zdrowie.**

Lekcje edukacji zdrowotnej pokazały, że zdrowe odżywianie może być smaczne, proste i przyjemne. Mamy nadzieję, że zdobyta wiedza przełoży się na codzienne wybory naszych uczniów. [DK]

#Trzymamy formę!

Spotkania z Leonem

*„W każdym z nas uczucia siedzą, choć nie wszyscy o tym wiedzą.
Czy to zwierzak jest, czy ludzi, każdy chce się dobrze czuć”.*

Te zdania, najczęściej powtarzają uczniowie klasy 1a, uczestniczący w zajęciach psychoprophylaktycznych „Spotkania z Leonem”.

Podczas spotkań towarzyszył nam Leon – kameleon, który pomagał w rozwiązywaniu trudnych spraw dotyczących emocji, skarżenia, dokuczania, rozwiązywania konfliktów oraz współpracy w grupie. Teraz wszystko w naszych rękach.... [RT]

Projekt – lektura w klasie IV a

Uczniowie klasy IV a na lekcjach języka polskiego pracowali z lekturą obowiązkową Jana Brzechwy „Akademia pana Kleksa”. Poznawali niezwykłą szkołę Adasia Niezgódki, niesamowitą historię szpaka Mateusza oraz przygody bohaterów baśni.

Dowiedzieli się, na czym polegała lekcja prędkienia liter czy leczenia chorych sprzętów.

Na zakończenie zajęć z lekturą wykonali projekt: narysowali pana Ambrożego Kleksa oraz wzięli udział w lekcji kleksografii. [BT]

Spektakl edukacyjny „Wesoła szkoła”

17 kwietnia odbył się spektakl edukacyjny pt. „Wesoła szkoła” przygotowany przez Teatr Lalek Pinokio z Nowego Sącza. Tematyka związana była z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, jak również odnosiła się do zdrowego odżywiania i dobrego wychowania.

Bohaterowie Ola i Tomek rozpoczęli przygodę z edukacją. Są uczniami klasy pierwszej. Tego dnia na swej drodze spotkali pana policjanta, woźnego, panią dyrektor i higienistkę. Otrzymali cenne rady.

Dowiedzieli się jak bezpiecznie pokonywać drogę do szkoły. Pani dyrektor i woźny wskazali właściwe zachowanie w szkole, a skrzat Witaminka dał wskazówki co jeść i jak się odżywiać, by zachować zdrowie i odporność.

Uczniowie klas I-III z entuzjazmem oglądali występ i z pewnością będą mogli przenieść powyższe wskazania do swojej codzienności. [MS]

„Uwolnij książkę” bookcrossing w naszej szkole!

Z inicjatywy **Samorządu Uczniowskiego** i **biblioteki szkolnej** uczciliśmy książkę w jej światowym dniu i rozpoczęliśmy akcję **bookcrossing**, czyli „wędrująca książka”!

To wyjątkowa inicjatywa promująca czytelnictwo i dzielenie się książkami z innymi.

Na szkolnym korytarzu obok biblioteki było specjalne miejsce z książkami. Każdy mógł wziąć **książkę/czasopismo/komiks do domu**; przeczytać je, następnie przekazać dalej - odkładając na półkę lub wymieniając na inną.

OGŁOSZENIE SU

UWOLNIJ KSIĄŻKĘ

w naszej szkole!

KAZDA KSIĄŻKA MOŻE ZACZĄĆ NOWĄ PODRÓŻ!

Rozpoczynamy akcję **bookcrossing**, czyli „wędrująca książka”! To wyjątkowa inicjatywa promująca czytelnictwo i dzielenie się książkami z innymi.

NA SZKOLNYM KORYTARZU obok biblioteki znajdziecie specjalne miejsce z książkami.

KAŻDY MOŻE:

- wziąć książkę/czasopismo/komiks do domu,
- przeczytać je,
- a następnie przekazać dalej – odkładając na półkę lub wymieniając na inną.

Zachęcamy Was do przyniesienia własnych książek (za zgodą rodziców) i dzielenia się nimi z innymi.

PAMIĘTAJCIE – KSIĄŻKA ŻYJE WTEDY, GDY JEST CZYTANA!

REGULAMIN AKCJI „BOOKCROSSING”

- Z akcji mogą korzystać uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły oraz rodzice.
- Udział w akcji jest bezpłatny.
- Książki przeznaczone do wymiany należy przekazać panu Piotrowi Kuligowi.
- Przynieszone książki/czasopisma/komiksy powinny być w dobrym stanie.
- Przed zabraniem lektury możesz ją przejrzeć w kąciaku czytelniczym.
- Jednorazowo można wziąć 1 książkę.
- Po przeczytaniu książkę należy zwrócić na regał.
- Dbaj o książki i szanuj innych uczestników akcji.

♥ **UFAMY WAM I WIERZYMY, ŻE WSPÓLNIE STWORZYMY WYJĄTKOWĄ „WĘDRUJĄCĄ BIBLIOTEKĘ”!**

Organizator: Samorząd Uczniowski i Biblioteka szkolna

Wiele osób wzięło udział w akcji. Pamiętajmy – książka żyje wtedy, gdy jest czytana! [DK]

Świąteczne gazetki tematyczne – galeria prac

[MC]

Wielki sukces uczennicy Szkoły Podstawowej w Rytrze

Spółeczność Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rytrze ma powód do dumy. Uczennica Kamila Dudczak odniosła znaczący sukces w Małopolskim Konkursie Języka Niemieckiego, zdobywając w tegorocznej edycji tytuł laureatki. To wyjątkowe osiągnięcie jest zwieńczeniem wielu lat wytrwałej pracy, systematycznej nauki oraz rozwijania pasji do języka niemieckiego.

Kamila wzięła udział w tym prestiżowym konkursie już po raz trzeci. W poprzednich latach również prezentowała bardzo wysoki poziom wiedzy i umiejętności językowych, zdobywając tytuł finalistki. Tegoroczny wynik jest więc kolejnym krokiem w jej edukacyjnej drodze i potwierdzeniem ogromnego zaangażowania oraz determinacji.

Małopolski Konkurs Języka Niemieckiego składa się z kilku etapów. Etap szkolny oraz rejonowy odbyły się w szkole w Rytrze, gdzie Kamila z powodzeniem zmierzyła się z wymagającymi zadaniami sprawdzającymi znajomość języka, gramatyki, literatury oraz kultury krajów niemieckojęzycznych. Najlepsi uczniowie z całego województwa zostali następnie zakwalifikowani do etapu wojewódzkiego, który odbył się w Krakowie. Tam Kamila po raz kolejny udowodniła, że należy do grona najlepszych młodych germanistów w Małopolsce. Osiągnięcie tytułu laureatki w konkursie wojewódzkim to ogromny sukces, wymagający nie tylko talentu językowego, ale także wielu godzin przygotowań, systematycznej pracy oraz dużej motywacji. Do konkursu przygotowywała Kamilę nauczycielka języka niemieckiego Zespołu Szkolno-

Przedszkolnego w Rytrze, Ewa Komar. Sukces Kamili Dudczak jest powodem do dumy dla całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli oraz rodziców. Pokazuje on, że dzięki wytrwałości, pasji i dobrej współpracy między uczniami i nauczycielami można osiągać wspaniałe rezultaty.

Serdecznie gratulujemy Kamili i jej rodzicom tego wyjątkowego osiągnięcia. Życzymy kolejnych sukcesów, dalszego rozwijania zainteresowań językowych oraz realizacji wszystkich edukacyjnych marzeń. [EK]

Powiatowe Igrzyska Dzieci i Młodzieży

20 kwietnia 2026 r. w **Muszynie** odbyły się **Powiatowe Igrzyska Dzieci i Młodzieży w drużynowych oraz indywidualnych Biegach Przetajowych**. Uczniowie naszej szkoły osiągnęli bardzo wysokie wyniki zarówno drużynowo jak i indywidualnie.

Drużynowo zespół dziewcząt klas 7-8 uplasował się na **I miejscu** zdobywając **Mistrzostwo Powiatu** i kwalifikacje na zawody wojewódzkie do Nowego Targu.

Indywidualnie **Zuzia**

Romańska również osiągnęła **Mistrzostwo Powiatu nowosądeckiego**, pokonując aż 85 startujących zawodniczek. Joanna Padula uplasowała się na wysokim III m., Klara Mos zajęła VI, Faustyna Tomasiak IX m., Maja Dłubacz XXVII m.

Grupa **chłopców kl.7-8** drużynowo zajęła wysokie **III miejsce** na podium. Naszą szkołę w tej grupie reprezentowali następujący uczniowie: Jan Radomski – X m., Patryk Cięciwa – XII m., Kacper Żywczak – 30 m., Dawid Łysak – 31 m., Tymoteusz Łękawski – 35 m., Kuba Wnęk – 37 m. W grupie tej startowało aż 93 zawodników.

W grupa klas 5-6 startowali **chłopcy**, którzy uplasowali się na wysokim **VII miejscu** na 16 startujących szkół. Grupę reprezentowali następujący zawodnicy: Jan Romański zajmując – IV m., Arek Kulig – 8m., Dominik Padula – 15 m., Mikołaj Mos – 36 m. oraz Szymon Jasiński i Marcin Kulig.

Najmłodsza grupa naszej szkoły to **chłopcy klas 3-4**, którzy również super pobiegli i drużynowo zajęli wysokie **VI miejsce** na 15 startujących szkół. Grupa składała się z następujących uczniów: Filip Szewczyk – 7 m., Franciszek Czajkowski – 15 m.,

Joachim Misiński – 52 m., Kuba Rams – 54 m., Polakiewicz Albert – 59 m., oraz Mieszko Tomasiak – 67 m., W grupie tej startowało, aż 90 zawodników.

Wszystkim zawodnikom gratulujemy za ich wysokie osiągnięci oraz za godne reprezentowanie naszej szkoły. [MM], [BK]

Warsztaty w sądzie

W dniach 29 i 30 kwietnia 2026 r. klasy VII uczestniczyły w zajęciach organizowanych przez pedagoga szkolnego na terenie Sądu w Muszynie.

To już wieloletnia tradycja. Spotkanie z kuratorem p. Anną Ferek; solidna dawka **wiedzy z zakresu prawa i odpowiedzialności karnej za przejawy demoralizacji (m.in. za spożywanie alkoholu, eksperymentowanie z innymi używkami, wagary itp.)** oraz uczestnictwo w inscenizacji rozprawy sądowej.

Dziękujemy opiekunom – p. dyrektor Justynie Łękawskiej i p. Piotrowi Kuligowi. [RT]

Wycieczka klasy 7b na Śląsk

W dniach 23- 24 kwietnia 2026 r. uczniowie klasy 7b wzięli udział w dwudniowej wycieczce do **Katowic i Chorzowa**. Była to doskonała okazja do poznania interesujących miejsc na mapie Górnego Śląska, a także do integracji i wspólnego spędzenia czasu poza murami szkoły.

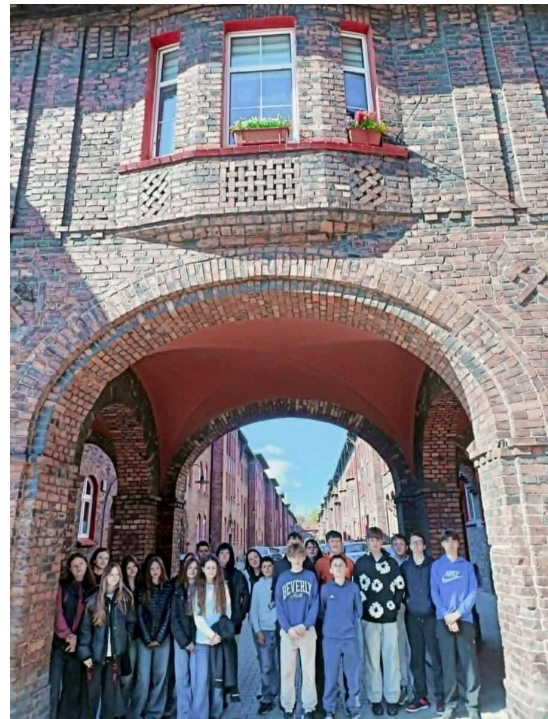
Mieliśmy okazję zobaczyć **nowoczesną architekturę** oraz przenieść się w fascynujący świat górniczej tradycji, historii i kultury. W programie zwiedzania znalazły się między innymi **Muzeum Hutnictwa** oraz **Muzeum Śląskie**.

Marcinkowe Wieści

Wyjątkowym obiektem okazała się **Sztolnia Królowej Luizy w Zabrze**. Powstała w oparciu o jedną z najstarszych kopalni węgla kamiennego Górnego Śląska. Dużą atrakcją tego miejsca był **podziemny sptyw sztolnią (trasa wodna), czyli spektakularny sptyw łodziami przez XIX-wieczne korytarze dawnej sztolni górniczej. To najdłuższy podziemny sptyw sztolnią w Europie**. Dużym zainteresowaniem uczniów cieszyło się **Planetarium oraz udział w warsztatach z geofizyki**.

Nie zabrakło spaceru po zabytkowym **osiedlu robotniczym (familoki) Nikiszowiec w Katowicach**, zbudowanym z **czerwonej cegły w latach 1908 -1919**. Mieliśmy również okazję jechać **Kolejką Linową „Elką”** i podziwiać malowniczą panoramę Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, wybieg dla zwierząt, Dolinę Dinozaurów oraz Wesołe Miasteczko.

Po intensywnym zwiedzaniu był też czas na odpoczynek w hotelu i wspólne posiłki. Wycieczka była bardzo udana, dopisała zarówno pogoda, jak i humory uczestników. Wróciliśmy zmęczeni ale pełni pozytywnych wrażeń i niezapomnianych wspomnień. [BK]

Redakcja Nr 4 2025/2026 marzec/kwiecień:

mgr Marta Szarata, mgr Dagmara Kulig, mgr Bożena Tokarczyk,
mgr Ewa Komar, mgr Joanna Pałka, mgr Maria Citak, mgr Renata Tokarczyk,
mgr Małgorzata Machałowska, mgr Barbara Kożuch

Opiekunowie gazetki *Marcinkowe Wieści*:

mgr Dagmara Kulig, mgr Marta Szarata, mgr Bożena Tokarczyk

N a s t ę p n y n u m e r z a d w a

m i e s i ą c e

w i e s i ą c e

